La Comédiathèque

QUARANTENA

Jean-Pierre Martinez

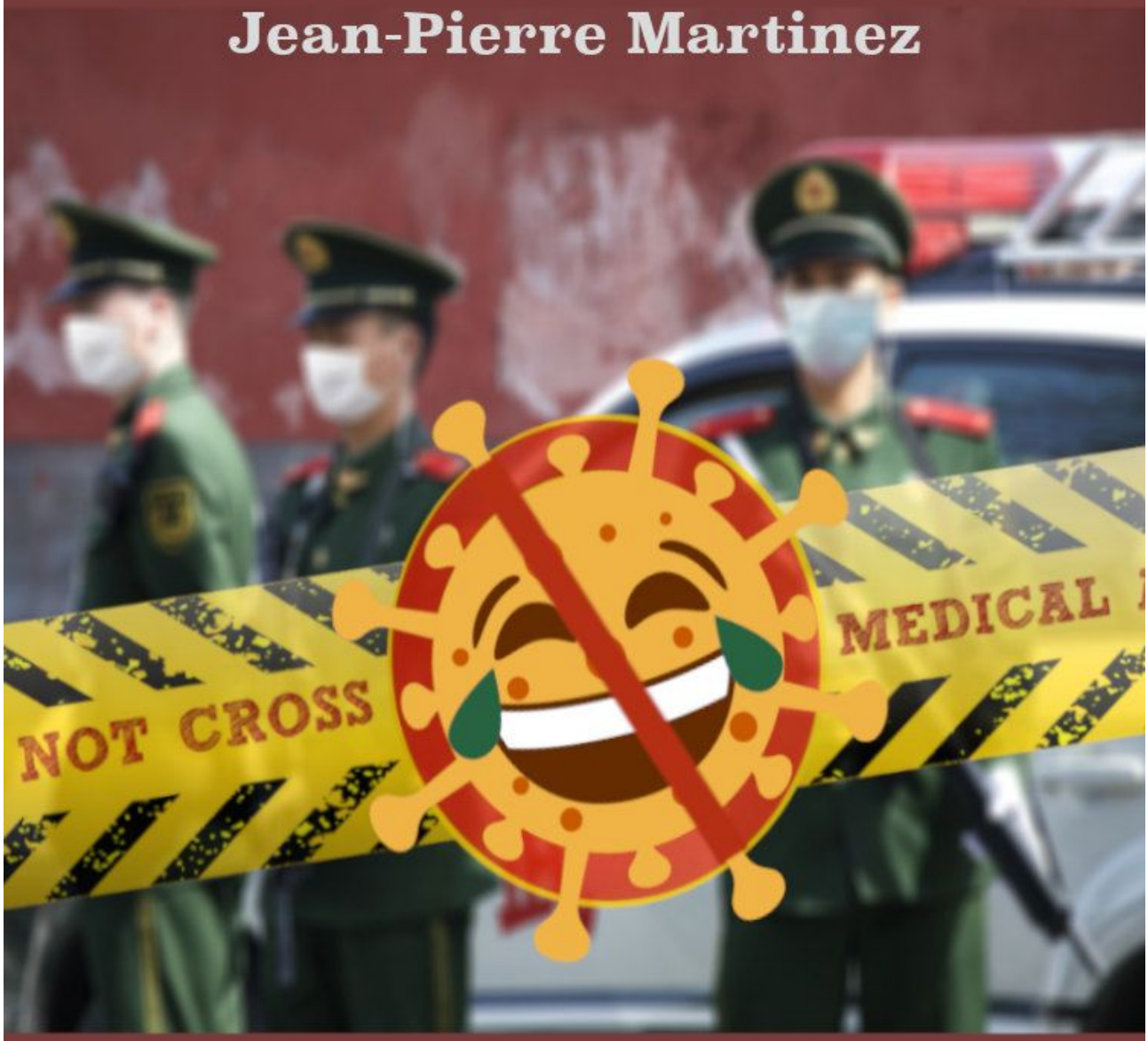

comediatheque.net

**Aquest text es pot llegir i descarregar gratuïtament.
Qualsevol representació pública, professional o amateur, encara que sigui gratuïta, requereix una autorització prèvia i el pagament dels drets d'autor corresponents. Sol·licitar autorització:
https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/**

Quarantena

Jean-Pierre Martinez

Traducció i adaptació de l'autor

Quatre persones que no es coneixen de res es veuen obligades a fer quarantena en un lloc que resulta ser un teatre en desús. Darrere un vidre imaginari, unes persones (els espectadors) les observen. Els presumptes malalts es fan preguntes. Quin virus els pot haver infectat? A què s'exposen exactament? Quan i com s'acabarà tot plegat? De mica en mica s'entén que aquest tancament té lloc en un futur pròxim en què el Gran Germà ho domina tot, i que el motiu d'aquesta quarantena potser no és estrictament mèdic.

Personatges:

Dom

Pat

Max

Sam/Kim

El sexe dels personatges és indiferent, i tots es caracteritzen per un aspecte unisex, fins i tot uniformat. Els intèrprets també podran intercanviar-se els papers al llarg de l'espectacle, ja que cada paper se simbolitza amb un vestuari (bates de pacient blaves, roses o verdes, bata blanca d'infermeria, vestit negre de coll Mao). En aquesta versió, Dom i Max són homes, i Pat i Sam/Kim, dones.

© La Comédiathèque

Acte 1

L'escenari pot quedar buit, tret de tres cadires. Dom entra amb pas insegur. Porta una d'aquelles bates (blaves, roses o verdes) que donen als pacients dels hospitals. Mira al seu voltant, intrigat, fins que descobreix, estupefacte, la presència dels espectadors i s'hi acosta per observar-los amb inquietud. Pat, vestida igual que ell, entra al seu darrere.

Pat – Bon dia.

Dom fa un bot, sorprès, es gira i veu Pat.

Dom – Quin ensurt que m'ha donat...

Pat – Perdoni... Així, vostè també...?

Dom – Sí...

Moment d'incomoditat.

Pat – Ens hem vist abans, oi?

Dom – Érem al mateix vagó, em sembla.

Pat – Vagó 13, això mateix! No sé si hi té res a veure...

Dom – Res a veure? Amb el número 13, vol dir?

Pat – Amb el fet que siguem aquí tots dos! Perquè érem al mateix vagó...

Dom – No ho sé. De fet, no tinc ni idea de per què som aquí.

Pat – Jo tampoc. No entenc res. Quan he baixat del tren, dos agents m'han demanat que els acompanyés...

Dom – Està segura que eren policies?

Pat – Em sembla que sí... Duien la cara tapada. Bé, duien mascareta... Com les dels hospitals, vull dir. M'han fet pujar a una ambulància i...

Dom – Una ambulància, n'està segura? Ho dic perquè, si eren policies...

Pat – Diguem-ne... una furgoneta, doncs.

Dom – Un furgó policial medicalitzat.

Pat – Això mateix... M'han portat fins aquí i... m'han dit que m'esperés. I a vostè?

Dom – Igual... O sigui que tampoc li han donat cap explicació.

Pat – M'han dit que m'esperés.

Dom – I... no ha sentit res més?

Pat – No... *(Pausa.)* Em sembla que he sentit la paraula quarantena.

Dom – Ah, sí...?

Pat – Vostè també ho ha sentit?

Dom – No ben bé...

Pat – És el més probable, oi?

Dom – Una quarantena, sí... Què podria ser, si no?

Pat – Això explicaria les mascaretes.

Dom – Sí... I ara què fem?

Pat – Esperar... És el que ens han dit, no? Ens han dit que esperéssim.

Pausa.

Dom – Una quarantena... Si de debò ha de durar quaranta dies... Espero que ens donin alguna explicació abans.

Pat – En diem quarantena, però... no cal que duri tant. Depèn de la malaltia.

Dom – Creu que es tracta d'una malaltia?

Pat – Què vol que sigui, si ens han posat en quarantena...?

Dom – Sí... Deu ser un virus.

Pat – Molt contagiós, suposo.

Dom – Sí... segurament.

Pat – No tinc cap símptoma. I vostè?

Dom – No, jo tampoc.

Pat – Ara bé... Això no vol dir que no estiguem malalts. Depèn del període d'incubació.

Dom – És metgessa?

Pat – Ordenadora.

Dom – Ordenadora?

Pat – Abans en deien informàtica, em sembla.

Dom – Entesos... De virus, doncs, hi entén...

Pat – El que tinc, sobretot, són tres fills... I vostè?

Dom – No tinc fills.

Pat – No, volia dir... Vostè tampoc és metge.

Dom – Soc formador.

Pat – Formador...

Dom – Abans en deien professor, em sembla. Demà potser en diran... ensinistrador.

Pat – Ja ho veig...

Dom – Ah, sí? I què veu?

Pat – No, vull dir... Que de virus encara en sap menys que jo...

Pausa.

Dom – I el període d'incubació depèn del virus, doncs?

Pat – Exacte... De vegades els primers símptomes apareixen una setmana després del contagi. De vegades abans, de vegades més tard.

Dom – Per no ser metgessa, déu-n'hi-do el que sap de com es propaguen les epidèmies...

Pat – Ja l'hi he dit, tinc tres fills. Quan un es posa malalt, al cap d'uns dies gairebé sempre hi cauen els altres dos.

Dom – Però nosaltres no estem malalts!

Pat – Potser podem encomanar la malaltia molt abans de tenir-ne cap símptoma.

Dom – Sí... Si és que som portadors del virus.

Pat – D'aquí la quarantena, segurament... Però ja ens ho explicaran tot.

Dom – Sí, segurament...

Entra Max, vestit igual que ells.

Dom – Ah... Com més serem...

Pat – Com més serem?

Dom – És una dita d'abans... Com més serem... No, res...

Pat – Potser aquest senyor ens en podrà dir alguna cosa més.

Max, força desorientat, s'acosta al públic.

Dom – No hi apostaria gaire. No se'l veu gaire fi.

Pat – Bon dia.

Max – Ah, bon dia... Jo... Jo també acabo d'arribar...

Dom – Com sap que acabem d'arribar?

Max – Perdó?

Dom – Ha dit: «Jo també acabo d'arribar». Com sap que acabem d'arribar? Podria fer setmanes que som aquí...

Max – Fa setmanes que són aquí?

Pat – Acabem d'arribar.

Max – Ah... Com jo, doncs... És el que deia.

Pat – Sí...

Max – I... saben per què som aquí?

Dom – Comptàvem que ens ho diria vostè...

Max – No ho sé... M'han enxampat quan baixava del tren, sense donar-me cap explicació. Com si no tingués res més a fer, jo!

Pat – I jo, què! Els meus tres fills m'esperen a casa. Per no parlar del meu marit. I vostè?

Max – No estic casat. Només havia fet una escapada per anar a veure la meva mare a l'hospital.

Dom – Ella també està malalta?

Max – S'ha trencat el coll del fèmur.

Pat – Això, almenys, no s'encomana...

Max – Sí, però qui em pagarà, a mi? Tinc dues feines per acabar abans de final de setmana...

Pat – Potser ens donaran una indemnització. Treballa pel seu compte?

Max – Soc llauner.

Dom – I pensar que quan en necessites un no n'hi ha mai cap...

Max – Perdó?

Dom – No, res...

Pat – Llauner... Em sona aquesta paraula, però no recordo ben bé què vol dir.

Dom – Ara en diem reparador.

Pat – Ah, sí...

Dom – Aquest senyor és un reparador especialitzat. Repara tubs, canonades, aixetes... Llauner, com en dèiem abans.

Max – Això mateix.

Dom – Així, vostè tampoc sap per què ens han tancat aquí?

Pat – És que creu que estem tancats?

Dom – Tancats o no, si estem en quarantena, no podem sortir, oi?

Max – O sigui que creuen que estem en quarantena?

Dom – Segons la senyora, que n'és una gran especialista, som portadors d'un virus i som contagiosos. Per això ens han aïllat.

Max – Un virus? Quin virus?

Pat – Això... Deu ser un virus desconegut. Si no, ja hi hauria vacunes i no ens haurien posat en quarantena.

Max – Entesos... Però per què nosaltres? Ho saben?

Pat – Devem haver estat en contacte amb algú malalt sense saber-ho... Deia que havia anat a veure la seva mare a l'hospital, oi?

Max – Per una fractura!

Pat – Sí... Però als hospitals hi ha virus a cabassos, no? Tothom ho sap...

Max – Ara resultarà que la culpa és meva...

Dom – No s'esveri, home. Ningú no li retreu res.

Pat – I si hem d'estar tancats aquí setmanes, més val que ens fem costat.

Max – És que creuen que ens hi tindran setmanes?

Pat – No ho sabem. De moment, no sabem res.

Pausa.

Max – I vostè, es troba bé?

Pat – Sí... M'hauria estimat més anar directament a casa, retrobar el meu marit i els meus fills, però bé...

Max – No, això tant se me'n fot. Vull dir... Es troba malalta?

Pat *(molesta)* – De moment, no.

Max – I vostè?

Dom – Bé. Però... gràcies per preocupar-se per la meva salut.

Max – Jo tampoc, jo... Estic com una rosa.

Dom – Molt bé, molt bé... Ens n'alegrem molt...

Max torna a mirar al seu voltant.

Max – Saben on som, exactament?

Dom – No... Des del furgó funerari que ens ha portat fins aquí no es veia res. Duia les cortinetes abaixades.

Max – Era un furgó funerari, n'està segur?

Dom – He dit això? No, volia dir un furgó sanitari, és clar.

Pat – Hem fet tot just un quart d'hora de camí. No devem ser gaire lluny de l'estació...

Max – Ja... però això no és un hospital.

Pat – No... Però com que de moment no estem malalts...

Max – És estrany... Què és aquest lloc...? *(Fa la volta a l'escenari i es queda glaçat quan veu els espectadors.)* I aquests, qui són?

Pat – Aquests? Qui?

Max *(assenyala el públic)* – Aquests!

Pat s'acosta al públic, aclucant els ulls.

Pat – No veig res... Amb aquests focus... M'enlluernen...

Max – Allà! Tota aquella gent que ens mira!

Pat *(en veure el públic)* – No... Però què és això...? *(A Dom.)* Ho ha vist?

Dom – Sí... És el primer que he vist en entrar.

Pat – Ens ho hauria pogut dir!

Dom – Què?

Pat – Que ens miraven! Que ens escoltaven!

Dom – Me n'havia oblidat... Què hauria canviat? No hem fet res de dolent, no? I tampoc no hem dit res de dolent...

Pat – Això espero...

Max – Jo no he dit res de res.

Pat – És un malson...

Max – Creuen que ens senten?

Dom – Diria que són aquí justament per això.

Max – Per escoltar-nos?

Pat – Per observar-nos, en tot cas. Ja que estem en observació. Per veure com evoluciona la malaltia...

Max – És curiós. Nosaltres no els sentim.

Dom – Potser perquè no diuen res.

Pat – O potser són darrere un vidre.

Max – Un vidre?

Pat – Com en una sala d'interrogatoris, ja m'entén... *(Acluca els ulls davant dels focus que l'enlluernen.)* I amb aquests llums que ens enfoquen als ulls...

Dom – No he estat mai en una sala d'interrogatoris. Fins avui, almenys.

Pat – Sí, home, ja sap com són. Des del costat bo del vidre es pot veure la gent sense que et vegin.

Max – La gent?

Pat – Els sospitosos!

Max – Sí, però aquí els veiem.

Dom – D'una cosa n'estic segur: si algun dia em trobo en una sala d'interrogatoris, segur que no seré al costat bo.

Max – El costat bo...? Quin és, segons vostè?

Dom – El costat bo del vidre! Des d'on es pot veure sense que et vegin...

Max – O sigui que, segons vostè, els interrogaran a ells... i nosaltres som aquí per mirar.

Pat – Té raó, això no s'aguanta per enlloc. No som policies...

Dom – Si vostè ho diu...

Pat – Perdó?

Dom – Sembla que també en sap un niu, de sales d'interrogatoris...

Pat – Què vol insinuar?

Dom – No ho sé... Ho sap tot dels virus, o gairebé... Sap com és una sala d'interrogatoris. No l'han enviada ells, oi?

Pat – Ells? No l'entenc...

Max – Podria ser una infiltrada. Em sembla que això és el que intenta insinuar aquest senyor. Una espia, si ho prefereix...

Pat – Jo més aviat diria que ens estem tornant bojos tots plegats. Aquesta gent deu ser personal mèdic. Són aquí per observar l'evolució de la nostra malaltia sense risc de contagiar-se.

Max – Fem com si no hi fossin.

Dom – Això. Ho farem així... Com si no passés res. Com si no fóssim conillets d'Índies en un laboratori, vigilats nit i dia per un centenar d'especialistes per veure quant triguem a morir i de quina manera...

Sam entra al seu darrere, vestida igual que ells.

Sam – Bon dia...

Pat – Potser aquesta senyora ens en podrà informar... Bon dia, senyora. És metgessa?

Sam – Soc informadora.

Pat – Informadora?

Dom – Abans en deien periodista, em sembla.

Max – Ah... Doncs vostè és com nosaltres.

Sam – Tots vostès són informadors?

Max – No... Vull dir que es troba en la mateixa situació que nosaltres... No sap per què ens han portat aquí.

Sam – Em sap greu, no en tinc ni idea. Just quan baixava del tren...

Dom – Sí, va, ja ho sabem...

Sam – Li estic contestant... Si ja ho saben, per què m'ho pregunten?

Max – Però si no sabem res, l'hi acabem de dir!

Sam – Tampoc no cal que s'esveri.

Max – Perdoni, té raó.

Sam – Doncs baixava del tren i... uns policies m'han portat fins aquí. No tinc cap més informació. No tinc ni idea de per què ens han detingut.

Dom – Li han dit que era una detenció?

Sam – No, explícitament no, però...

Pat – Jo més aviat he sentit quarantena. Bé, és el que he entès.

Sam – Potser parlaven de la seva edat...

Dom – Doncs estem ben arreglats...

Sam – Si estem sota custòdia policial, hi deu haver un bon motiu.

Dom – Ah, perquè ara estem sota custòdia policial?

Sam – Perdoni... Volia dir en observació...

Pat abaixa una mica la veu i assenyala discretament el públic.

Pat – Així, tampoc sap qui és tota aquesta gent que ens mira...

Sam s'adona de la presència del públic, però no es mostra gens sorpresa.

Sam – No...

Max – O sigui que vostè també anava en aquell tren?

Sam – Vagó 13. Seient 40. I vostès?

Pat – 42.

Max – 41.

Dom – 43.

Sam – Doncs sèiem els uns al costat dels altres.

Pat – O els uns davant dels altres.

Sam – Això explicaria que ens hagués contagiat la mateixa persona... Però qui?

Sam mira els altres tres amb recel. Perplexitat general.

Pat – Quina pinta, amb aquestes bates! Sembla que siguem en un manicomi...

Max – Però la bogeria no s'encomana... O sí?

Sam – Val més que evitem el contacte físic, de tota manera.

Dom – Ah, perquè tenia intenció de...?

Pat – I evitem tossir. O almenys tapem-nos la boca amb la mà.

Dom – I per què no ens han donat mascaretes, doncs? Si som contagiosos.

Pat – Deuen pensar que entre nosaltres no cal. Si ja estem tots condemnats...

Sam – Condemnats?

Pat – Perdoni, volia dir contagiats.

Max – En aquest cas, tampoc no serveix de res tapar-se la boca quan es tus.

Dom – I també ens podem tocar, doncs, oi?

Sam – Almenys ens podríem presentar abans. *(Allarga la mà a Dom.)* Sam.

Després d'una petita vacil·lació, Dom encaixa la mà de Sam.

Dom – Dom.

Repeteixen el gest amb els altres dos.

Pat – Pat.

Max – Max.

Tots es donen la mà amb un cert recel. De sobte, se sent un crepitar a l'altaveu, seguit d'una veu en off.

Veu – Bon dia a tothom. Ens senten?

Moment de desconcert.

Sam – Afirmatiu. Els rebem cinc sobre cinc.

Dom – Bé, diguem quatre sobre cinc.

Veu – En primer lloc, els preguem que ens disculpin per totes aquestes molèsties, malauradament necessàries arran de la crisi que tots afrontem. Hem hagut d'actuar amb urgència. I no hem tingut temps d'explicar-los clarament els motius de la seva detenció... Vull dir de la seva retenció en aquest espai de confinament, per evitar qualsevol contacte amb l'exterior...

Pat – I ara podem saber en què consisteix exactament aquesta crisi sanitària?

Veu – És una mica difícil d'explicar per un altaveu. Però no s'amoïnin. Aviat vindrem a veure'ls. Mentrestant, procurarem que no els falti de res. A l'entrada hi ha una nevera i uns armaris ben proveïts, on trobaran menjar. També hi ha una porta que dona a un passadís amb habitacions, cadascuna amb bany i minibar. És força senzill, però ja veuran que hi ha de tot...

Dom – De tot?

Veu – Fins i tot hi ha un futbolí.

Max – Almenys podem saber quant durarà tot això?

Pat – El meu marit i els meus fills m'esperen a casa. Bé, sobretot els fills...

Veu – No pateixin. Hem avisat les seves famílies, les empreses on treballen o els seus clients. Que tinguin una bona estada amb nosaltres, i fins aviat.

Se sent un altre espetec a l'altaveu i després, res.

Pat – Bona estada?

Dom – I apa... Ja està... Ara només ens queda callar i esperar...

Sam – És de bojos...

Moment d'estupefacció general.

Pat – Trucaré al meu marit. Almenys per avisar-lo. *(Treu el mòbil.)* I a fora potser en saben alguna cosa més... *(Prem una tecla i es queda glaçada.)* No tinc cobertura... I vostès?

Dom treu el mòbil.

Dom – Jo tampoc.

Sam – Deuen tenir un inhibidor de senyal...

Max – Però per què?

Tots es miren, perplexos.

Pat – Així sí que estem aïllats del món...

Dom – Què fem?

Sam – Què vol que fem?

Pausa.

Max – Doncs mengem.

Dom – Perdó?

Max – Ens han dit on hi havia el menjar.

Dom – O sigui que ens tenen segrestats aquí sense saber ni per què, sense cap possibilitat de comunicar-nos amb l'exterior, i ell només pensa a endrapar...

Max – Té cap idea millor?

Dom – No...

Max – Doncs facin el que vulguin, però jo em moro de gana...

Surt. Els altres tres es miren.

Sam – La veritat és que jo també tinc una mica de gana...

Sam surt.

Dom – Què en pensa?

Pat – Al capdavall... de què ens serviria deixar-nos morir de gana?

Surt. Després de vacil·lar un moment, ell la segueix.

Fosc.

Acte 2

Torna la llum a l'escenari. Dom i Pat caminen amunt i avall com lleons engabiats. Max els observa amb aire indiferent mentre es menja un tros de pizza.

Pat – Abans no érem quatre?

Dom – Sí...

Pat – La quarta ha desaparegut...

Dom – Com es deia, aquella?

Max – Kim.

Pat – Kim?

Dom – Sam, em sembla.

Max – Sam, això...

Dom – Què en deuen haver fet?

Max – Potser l'han deixat anar.

Pat – L'han deixat anar? I per què a nosaltres no?

Dom – O potser és morta...

Pat – Morta? Vol dir... d'aquesta malaltia?

Dom – No ho sé. *(A Max.)* I vostè, què en pensa?

Max – Sí, potser és morta.

Pat – Ja veig que a vostè això no li treu pas la gana...

Pausa.

Dom – Quant fa que som aquí?

Pat – Jo diria que una setmana, no?

Max – Set dies exactes.

Pat – Sí, és el que deia... Una setmana. Em sembla que m'estic tornant boja.

Dom – Jo també.

Pat – Encara no estem tan bojos que ens hagin de tancar. Però de tancats, ja n'estem.

Max – Sigui com sigui, ens han dit que ens quedéssim aquí.

Dom – Ens han dit? Qui ens ho ha dit?

Max – L'Autoritat. Bé, les autoritats sanitàries. Ho han dit per l'altaveu. No ho ha sentit?

Pat – Només era una veu anònima que sortia d'un altaveu...

Dom – És veritat. Què en sabem, al capdavall? Potser ens han segrestat...

Max – Uns policies?

Pat – Potser eren policies de pega. Anaven emmascarats...

Max – Per què ens haurien de segrestar?

Dom – Per demanar un rescat a les nostres famílies? Jo no tinc família... I m'imagino que vostès tampoc són multimilionaris.

Pat – Jo només tinc el pis, que encara és del banc fins que acabi de pagar la hipoteca a cinquanta anys. No crec que el banc pagués un rescat perquè em deixessin anar... només amb l'esperança que pogués continuar pagant les quotes.

Dom – I ningú no ha demanat cap rescat.

Max – Que jo sàpiga, almenys.

Dom – Els segrestadors es deuen haver adonat que amb nosaltres no farien negoci i han fotut el camp. I s'han oblidat de deixar-nos anar...

Pat – O potser ens han pres com a ostatges. Això acostuma a anar per llarg. De vegades dura anys.

Max – Una presa d'ostatges?

Pat – Per què no? Exigeixen alguna cosa i amenacen de matar-nos si les autoritats no els donen el que volen.

Max – En aquest cas, ho tenen fotut.

Dom – Vostès?

Max – No, vull dir... nosaltres. Ho tenim fotut. Fa molt que les autoritats no cedeixen al xantatge dels terroristes. Ni quan corre perill la vida dels ostatges.

Pausa.

Pat – Em sembla que comencem a delirar... No, només és una quarantena, i prou.

Dom – Ho creu de debò?

Pat – És el que prefereixo creure, almenys. Per no tornar-me boja...

Max – Té raó. No cal veure-ho tot negre.

Pat – El més important és que no hi ha ningú malalt... Si de debò és una quarantena, ens acabaran deixant sortir...

Max – Quin mal ens deuen haver encomanat?

Dom – És curiós, ha dit quin mal i no quina malaltia.

Pat – Què més ens podrien encomanar, a part d'una malaltia?

Max – No ho sé... Ho he dit sense pensar... Què en pensa?

Dom – Res. No en penso res. I si en pensés alguna cosa, no l'hi diria pas a vostè.

Pat es gira cap als espectadors.

Pat – I ells també continuen aquí...

Max – Potser tampoc poden fotre el camp.

Pat – També els tenen d'ostatges, com a nosaltres?

Dom – Si són lliures de marxar, em pregunto per què encara no ho han fet.

Max – Sí... Perquè tampoc no passa res de gaire apassionant.

Pat – Sembla un programa de telerealitat. Fins i tot nosaltres ens acabarem avorrint...

La doctora Kim entra al seu darrere. És la mateixa actriu que abans interpretava Sam. Porta un vestit negre de coll Mao i llueix un somriure de presentadora de televisió.

Kim – Bon dia, estimats amics!

Els altres tres es giren, sorpresos.

Pat – No porta la mateixa bata que nosaltres. Deu ser metgessa.

Dom – És curiós, aquesta cara em sona...

Pat – A mi també, em fa l'efecte que ja l'he vista abans.

Max – Potser ens explicarà què hi fem, aquí...

Dom – Per fi!

Pat – Bon dia, doctora. Què, ja ens deixen anar?

Kim – Encara no ben bé...

Dom – I si primer ens digués qui és i per què som aquí?

Kim – Soc... la seva reformadora.

Pat – Reformadora?

Kim – Soc aquí per tornar-los a posar en forma.

Pat – Em sembla que abans en deien inquisidora.

Dom – I demà en diran redemptora.

Pat – Però és metgessa?

Kim – En tot cas, soc doctora... Soc la doctora Kim. I soc aquí per curar-los.

Dom – Curar-nos?

Kim – Diguem... per fer-los tornar al bon camí. El camí de la curació...

Pat – I com ho pensa fer?

Kim – Reformatant-los, justament. Si encara és possible...

Pat – O sigui que no tenen cap vacuna.

Max – Això sí que és tranquil·litzador...

Pat – Però, a veure... per què ens retenen aquí? Ja és hora que ens ho diguin.

Kim – Han estat en contacte amb una persona perillosa.

Max – Vol dir... una persona portadora d'un virus perillós?

Kim – Sí, en certa manera. Esperem a veure si també estan contagiats...

Dom – Però no ens han donat cap tractament!

Kim – No existeix cap tractament.

Dom – Vol dir cap tractament mèdic?

Pat – Però si no tenim cap símptoma!

Kim – És una afecció amb un període d'incubació que pot ser molt llarg.

Dom – I si de debò tenim aquest virus, què faran amb nosaltres?

Kim – Estem pendents de rebre instruccions al respecte.

Dom – Em fa l'efecte que parlo amb un robot que té el disc dur una mica ratllat. Està segura que no és vostè qui té un virus?

Pat – El que és segur és que fa una setmana que estem tancats aquí, sense cap contacte amb les nostres famílies...

Dom – Ni tan sols per telèfon!

Pat – Han bloquejat el senyal. Els virus no es transmeten per telèfon, oi?

Kim – Depèn de quins...

Pat assenyala el públic.

Pat – I qui és tota aquesta gent que ens observa?

Kim – També són conillets d'Índies.

Pat – També? O sigui que nosaltres sí que som conillets d'Índies.

Kim – Volem veure com reaccionen després d'un contacte prolongat amb persones greument afectades, com vostès.

Dom – Però si no hi tenim cap contacte!

Kim – Sí. Però ells els senten. I els veuen.

Max – Em sento com un hàmster de laboratori.

Pat – Si almenys tinguéssim una roda per fer una mica d'exercici...

Kim – Això no és cap joc, creguin-me.

Pat – Però, a veure, què és exactament aquest virus?

Kim – En realitat... no és ben bé un virus.

Max – Què és, doncs?

Kim – És més aviat una cosa que es transmet per contacte auditiu. O visual. O per totes dues vies. Per mimetisme, en certa manera.

Dom – Ah, sí, ara ja ho veig molt més clar.

Kim – Algú del vagó 13 va tenir davant seu un comportament inadequat, desviat i, per tant, perillós.

Pat – Quina mena de comportament?

Kim – De debò que no ho recorden?

Pat – No.

Kim – Cap de vostès?

Dom – No.

Kim – Ja ho veurem. Els hem confinat aquí justament per comprovar que no són contagiosos.

Pat – Contagiosos? Però si diu que no és cap virus!

Kim – Que no senten la temptació de reproduir aquesta perillosa desviació, si ho prefereixen, amb el risc de contagiar altres persones.

Pat – I quant de temps més ens tindran aquí fins que estiguin segurs que no som... contagiosos?

Kim – Estem pendents de rebre instruccions al respecte. De moment, mirin de recordar.

Max – De recordar què?

Kim – El que van veure i sentir en aquell vagó 13. Els deixo una estona més perquè hi pensin...

Pat – Però, escolti...

Kim – Això és tot per avui. Estimats amics, ens tornarem a veure aviat. Mentrestant, si necessiten alguna cosa, no dubtin a fer-nos-ho saber.

Pat – Fer-los-ho saber? Com? Estem tancats aquí i no tenim cap manera de comunicar-nos amb l'exterior! Ni tan sols amb el servei d'habitacions...

Kim – No s'amoïnin... Demaneu, i us donaran; cerqueu, i trobareu...

Dom – Truqueu, i us obriran?

Kim se'n va.

Pat – Recordar...

Max – Recorden alguna cosa, vostès?

Dom – No... I vostè?

Pat – Jo tampoc...

Dom – I encara que recordéssim alguna cosa, ningú no ho diria, oi?

Max – I per què no?

Pat *(assenyala el públic)* – Li recordo que ens escolten...

Dom – Això no ho oblidarem pas.

Max – Saber que t'escolten... evita els comportaments desviats, no?

Dom – Què és un comportament desviat?

Pat – Desviat respecte de què?

Max – Això... No ho sabem...

Pat – Ja no ho sabem.

Dom – En algun moment ho devíem saber... però ho hem oblidat.

Pausa.

Max – A mi, tot això em fa venir gana. A vostès no?

Max surt.

Pat – Aquest només pensa a endrapar.

Dom – Em pregunto si aquest imbècil no és aquí per vigilar-nos.

Pat – Ja ens vigilen, no?

Dom – Diguem que per vigilar-nos des de dins, doncs.

Pat – Un espia? Podria ser qualsevol de nosaltres.

Dom – Sí... Per què no jo?

Pat – No crec que vostè sigui dels seus.

Dom – Potser l'espia és vostè. I m'està intentant fer parlar.

Pat – En aquest cas, no me'n surto gaire bé. No diu res.

Dom – Soc prudent, i prou...

Pat – Doncs parlaré jo.

Dom – Com vulgui.

Pat – He dit que no recordava res, però... no és ben bé veritat.

Dom – De debò?

Pat – Recordo una cosa.

Dom – Soc tot orelles... *(Assenyala el públic.)* Aquí tots som tot orelles...

Pat – Recordo la parella que seia al nostre costat, en aquell tren.

Dom – Ah, sí...?

Pat – L'home es va posar a explicar una història a la dona.

Dom – Una història?

Pat – Una història de bojos.

Dom – Tinc curiositat per sentir-la.

Pat – Un boig troba un mirall. S'hi mira i exclama: «La cara d'aquest imbècil em sona...» Un altre boig agafa el mirall, s'hi mira i li respon: «És clar, aquest imbècil soc jo!»

Dom – I troba que és una història de bojos?

Pat – En tot cas, només un boig pot explicar una història tan absurda. És el que ens han ensenyat sempre, no?

Dom – Sí...

Pat – I aquesta història ja la coneixia abans que jo l'hi expliqués...

Dom – Potser sí.

Pat – La va sentir igual que jo, en aquell vagó.

Dom – Posem que sí. I què?

Pat – La dona va començar a fer... com unes ganyotes. Uns espasmes li sacsejaven tot el cos, de cap a peus. Va obrir la boca i li va sortir una mena de crit entretallat.

Dom – Un crit? Quina mena de crit?

Pat – Ha, ha, ha!

Dom – Ha, ha, ha?

Pat – Ha, ha, ha!

Es posa a riure de manera histèrica.

Dom – Més fluix, si us plau... I després?

Pat – No semblava que patís. Ell se la va mirar i va començar a tenir els mateixos símptomes.

Dom – O sigui que sí que és contagiós. I després?

Pat – Van arribar uns policies i se'ls van endur tots dos.

Dom – Ja ho veig...

Pat – És clar que ho veu. Vostè hi era, igual que jo.

Dom – No me'n recordo...

Pat – No soc cap espia. Pot confiar en mi.

Pausa. Ell se l'enduu cap al fons de l'escenari, lluny del públic.

Dom – Se'n diu riure.

Pat – Perdó?

Dom – Aquesta malaltia contagiosa de la qual acaba de descriure els símptomes. Se'n diu riure.

Pat – Riure? I això què és?

Dom – Una malaltia que les autoritats sanitàries havien aconseguit eradicar. Bé, no del tot, com pot veure.

Pat – Però en què consistia, aquesta malaltia?

Dom – Una afecció molt antiga. Tan antiga com la humanitat. Els símptomes eren relativament lleus, però provocava comportaments desordenats. Desviats, com en diuen ells...

Pat – Però li acabo d'explicar el mateix acudit i no ha rigut.

Dom – La segona vegada sempre fa menys gràcia. I, a més, hem perdut el costum de riure. Ja no sabem què fa gràcia.

Pat – Gràcia?

Dom – Gràcia. Allò que és còmic. Allò que provoca el riure. Ja no sabem riure.

Pat – I vostè? De vegades... riu?

Dom – D'amagat, vol dir? Perquè, si no... Ja ha vist què els passa als qui enxampen rient.

Pat – I doncs?

Se li acosta i li parla en veu baixa.

Dom – Formo part d'un grup.

Pat – Un grup terrorista?

Dom – Sí, si vol dir-ho així. Ens reunim d'amagat. Ens expliquem acudits i riem. Bé, ho intentem...

Pat – Històries de bojos?

Dom – Cal estar boig per riure's de les autoritats? O fins i tot del Guia Suprem...

Pat – Però criticar les autoritats està prohibit, no? I faltar al respecte al Guia Suprem és una blasfèmia.

Dom – Abans es podia blasfemar.

Pat – Com sap tot això?

Dom – Hem trobat llibres.

Pat – Llibres?

Dom – I diaris, també.

Pat – I això què és?

Dom – Són com tauletes, però amb les lletres impreses amb tinta negra sobre paper.

Pat – Com als embolcalls?

Dom – I com que no es difonen per cap xarxa, és impossible controlar-los.

Pat – I, naturalment, estan prohibits.

Dom – Hi va haver un temps en què no ho estaven... Eren uns altres temps.

Pat – No me'n recordo.

Dom – Una època que tothom ha oblidat. Les autoritats s'han encarregat que fos així. Entre altres coses, cremant tots els llibres.

Pat – El riure...

Dom – Diuen que era allò que ens feia humans. Allò que ens distingia dels animals socials, com les abelles, les formigues o els tèrmits...

Pat – Ens queda la intel·ligència.

Dom – Però fins quan...? Els professors s'han convertit en formadors. Els polítics, en reformadors. Els informàtics, en ordenadors de persones... I ja són gairebé ordinadors de debò.

Max torna. Interrompen la conversa i fan com si res.

Pat – Ha menjat bé?

Dom – Era bo?

Max – Excel·lent.

Pat – Què hi havia, avui?

Max – Pizza.

Dom – Un altre cop?

Pat – Quant de temps més ens tindran aquí tancats, endrapant pizzes?

Max – A mi m'agraden, les pizzes.

Dom – I si ens escapéssim?

Max – Escapar-nos? Però està prohibit, no?

Dom – És clar... Feia broma.

Max – Evidentment que està prohibit. I, a més, correríem el risc de contagiar els altres, a fora.

Dom – El públic, per exemple. Ara no sembla que riguin gaire, però...

Max – I, de tota manera, els trobarien de seguida...

Dom – Bé... Doncs què fem?

Pat – Queda pizza?

Max – N'hi ha un munt al congelador. Només cal posar-les al microones.

Dom – L'acompanyo.

Dom i Pat surten. Kim torna.

Kim – I doncs? Els ha pogut treure alguna informació?

Max – Cap... Començo a preguntar-me si serveixo per fer d'informador...

Kim – Sí, jo també... Bé... Però alguna opinió en deu tenir, no?

Max – Una què?

Kim – Què en pensa?

Max – Res. Sempre m'ha dit que penso massa, cap. I que això podia ser perillós...

Kim – De tota manera, ja tenim un expedient sobre ells.

Max – I de mi, també en tenen un?

Kim – És clar! Fins i tot el va redactar vostè mateix, després de denunciar-se a la policia per cobrar la recompensa. No se'n recorda?

Max – Sí, sí... Em va costar deu anys d'internament, per tornar al bon camí, com diu vostè.

Kim – Si tothom fos com vostè, tindríem molts menys problemes, cregui'm.

Max – Està segura que aquesta gent és perillosa, cap?

Kim – Encara en dubta?

Max – No, és clar...

Kim – Com que és incapaç de treure'ls la més mínima informació, em redactarà un altre informe sobre vostè mateix. Em farà una llista de tots els seus pensaments desviats. Demà al matí el vull damunt la meva taula.

Max – Sí, cap.

Max mira al seu voltant i cap als espectadors.

Kim – En què està pensant, ara?

Max – En res, l'hi asseguro.

Kim – Ja veig que pensa en alguna cosa! A veure?

Max – Em preguntava... Què és aquest lloc?

Kim – Un teatre en desús.

Max – Un teatre?

Kim – Un lloc on abans la gent es reunia per riure en companyia.

Max – Per riure?

Kim – En aquella època era legal. Es podia riure de tot. Fins i tot de les autoritats.

Max – Fins i tot del Guia Suprem?

Kim – Fins i tot d'un mateix.

Max – Sort que aquella època ja ha passat a la història.

Kim – Sí... No em digui que torna a pensar en alguna cosa...

Max – Me'n vaig a fer l'informe.

Max surt. Kim s'adreça al públic.

Kim – I vostès, com estan? Cap símptoma alarmant? Cap rialla fora de lloc? Bé, doncs, si es porten bé, d'aquí a una estona els deixarem sortir...

Kim surt. Dom i Pat tornen.

Dom – Creu que és la mateixa persona?

Pat – Qui?

Dom – Sam! Creu que és una espia?

Pat – Així, ja no creu que pugui ser jo.

Dom – No.

Pausa.

Pat – Se'n recorda perfectament, d'aquella parella.

Dom – Quina parella?

Pat – L'home que explica una història a la dona i tots dos es posen a riure.

Dom – I per què creu que me'n recordo?

Pat – Perquè aquella parella érem nosaltres.

Dom – Sí, potser sí. *(Pausa.)* No havia rigut mai abans?

Pat – No. No sabia què em passava. Era com si... hagués perdut el control... Em feia una mica de vergonya.

Dom – Ho entenc. La primera vegada sempre passa això.

Pat – I vostè? Ja havia rigut amb altres dones, abans?

Dom – Sí. Amb altres dones. I amb altres homes, també. De vegades uns quants alhora.

Pat – Uns quants alhora...

Dom – I li va agradar?

Pat – Jo... No ho sé...

Dom – Li va agradar.

Pat – Sí...

Dom – Ja ho veurà: després no se'n pot estar.

Pat – És justament el que em fa por. I per això ens han tancat aquí, no?

Dom – Sí... Els altres dos, els que seien davant nostre, devien ser policies.

Pat – Són els que ens van portar fins aquí. Portaven mascareta, però els vaig reconèixer per la veu.

Dom – Així, ho sabia.

Pat – Sí. Però per què els preocupa tant que dues persones riguin?

Dom – El riure té un efecte devastador, i ho saben.

Pat – Devastador? Vol dir que és perillós per a la salut?

Dom – Per a la salut, no. Més aviat al contrari. És per a ells que el riure és perillós.

Pat – I això per què?

Dom – Quan comences a riure de tot, et tornes molt menys ingenu i, per tant, molt menys dòcil. El riure és subversiu...

Pat – I què en faran, de nosaltres?

Dom – No ho sé. Ens tenen por.

Pat – Por?

Dom – Tenen por que el riure s'encomani. I que l'epidèmia s'endugui tot el sistema i, de passada, també se'ls endugui a ells...

Pat – Creu que ens podrien matar?

Dom – Segur que ja hi han pensat. Però no poden matar tothom...

Pat – Doncs què fem?

Dom – Vol que n'hi expliqui un altre?

Pat – Un altre acudit?

Dom – Si hem de morir, més val morir de riure...

Pat – L'aviso que estic casada.

Dom – No pateixi, riure no és ben bé posar les banyes.

Pat – L'escolto...

Dom – Doncs això és un paio que...

Pat – No ens quedem aquí, em sembla que ens escolten...

Dom – Té raó... Més val que anem a la meva habitació...

Surten. Kim i Max tornen.

Max – Tingui, cap. Aquí té l'informe.

Kim – No és gaire gruixut... Està segur que no s'ha deixat res?

Max – N'estic completament segur, cap.

Kim – On s'han ficat? No es deuen haver escapat, oi...?

Max – Deuen ser a les seves habitacions.

Se senten les riallades de Dom i Pat fora d'escena.

Kim – Ara, almenys, ja ho sabem del cert.

Max – Sí... Han agafat el virus, i tant.

Els tornen a sentir riure, una mica incòmodes i una mica torbats.

Kim – Vostè ha rigut mai?

Max – No, i vostè?

Kim – Sembla que faci mal, no?

Max – No ho sé, ja li dic que no he rigut mai. Em torna a voler parar una trampa?

Se senten més riallades fora d'escena.

Kim – Aquest cop no tenim més remei. Ho hem de comunicar a l'Autoritat...

Fosc.

Acte 3

Kim està dreta, encara amb el vestit de coll Mao. Dom, Pat i Max seuen. Dom i Pat encara porten les bates de pacient blaves, roses o verdes, però Max porta ara una bata blanca d'infermer.

Kim – Estimats amics, abans que res, gràcies per haver acceptat la nostra invitació.

Pat – No és que tinguéssim gaire alternativa...

Dom – Som presoners!

Kim s'aclareix la gola i continua com si no hagués passat res.

Kim – Doncs bé, els he reunit aquí per fer una teràpia de grup.

Pat – Vol dir un interrogatori...

Kim – Sabem que dos de vostès han estat víctimes d'un atac de riure des que van arribar aquí. Això demostra que un dels dos ja estava contagiat abans de la quarantena. I que l'altre ha agafat el virus en estar-hi en contacte.

Dom – Si ja ho saben, per què fan veure que investiguen?

Kim – Esperem que els culpables es denunciïn ells mateixos. Forma part de la teràpia...

Max – Riure, nosaltres? Però si no sabem ni què vol dir. Oi, amics meus?

Pat – Va, deixi-ho córrer... Ja sabem que és un espia.

Max – Però els asseguro que...

Dom – Un espia molt dolent, per cert.

Max – Bé, d'acord, potser soc un infiltrat, però no un espia. Els espies són els de l'altre bàndol, el dolent. Nosaltres som dels bons, oi, cap?

Kim – Aquest senyor no és un espia. És un informador.

Dom – I vostè, què és exactament?

Kim – Soc la seva reformadora.

Dom – Una reformadora?

Kim – Soc aquí per reformatar-los.

Dom – Aquest no és el sentit original de la paraula reformador.

Kim – Miri-ho al diccionari i ja ho veurà!

Dom – Si aquest diccionari l'han reescrit vostès de cap a cap! Però he trobat un exemplar d'una enciclopèdia antiga i sé què volien dir abans totes aquestes paraules.

Kim – A partir d'ara, correspon a l'Autoritat definir el sentit de cada paraula, tenint en compte únicament el bé de la Nació.

Dom – Ho han reescrit tot, fins i tot la Bíblia! Han substituït Déu pel Guia Suprem! I han cremat tots els llibres per no deixar cap rastre del passat!

Kim – Pel que es veu, no tots: vostè n'ha llegit uns quants.

Dom – Tot el que es pot llegir avui és en una pantalla, a través d'una xarxa que vostès controlen del tot.

Pat – O sigui que ens volen reformatar... Esborrar el disc dur i reinstal·lar el sistema operatiu, oi?

Dom – I instal·lar-hi un antivirus, segurament...

Kim – El riure crea molta addicció. Quan has rigut una vegada, sempre tens la temptació de tornar-hi.

Pat – Així, segons vostè, el riure és una droga?

Dom – Una droga tova, en tot cas.

Kim – L'addicció al riure és com l'addicció a l'alcohol. No te'n cures mai del tot. Pots abstenir-te de riure. Però la temptació sempre hi serà.

Max – Alcohòlic un cop, alcohòlic per sempre.

Kim – Vostè sap de què parla. El vam enviar deu anys a un centre de desintoxicació. Bevia alcohol d'amagat. I va ser vostè mateix qui es va denunciar a la policia.

Max – Ara ja no bec.

Dom – Però com endrapa...

Max – Aquesta teràpia és una mica com una reunió d'Alcohòlics Anònims, doncs?

Kim – Això mateix... Una reunió de Riallers Anònims.

Pat – Que té per objectiu desemmascarar els qui riuen d'amagat.

Kim – Exacte.

Dom – I com ho faran?

Kim – Els explicaré una història. Una història que fa gràcia, diuen. Veurem qui de vostès es posa a riure.

Pat – Ja ho veig. Una prova de detecció, i prou.

Dom – És curiós, però sigui quina sigui la història que ens expliqui, dubto que faci riure ningú.

Kim – I per què no?

Dom – Perquè per riure cal estar amb gent que també hi estigui disposada i amb qui et trobis a gust.

Pat – En resum, ens està dient que el primer que rigui anirà a parar a un camp de reeducació.

Dom – O pitjor, l'executaran.

Kim – Com ho han endevinat?

Pat – Ja em moro de riure...

Kim – Bé, els explicaré la història igualment.

Max – L'escoltem, cap.

Kim – Un boig troba un mirall. S'hi mira i exclama: «La cara d'aquest imbècil em sona.» Un altre boig agafa el mirall, s'hi mira i li respon: «És clar, soc jo.»

Max – És una bestiesa.

Kim – Justament això és el que fa gràcia, no? Bé, em sembla.

Dom – Bé, depèn de com s'expliqui.

Pat – I sobretot de qui l'expliqui.

Kim – Ho creuen de debò?

Pat – Saber que t'executaran si rius no hi ajuda gaire.

Kim – Ho troba?

Pat – Home, no.

Kim – Ja veig què vol dir... Doncs fem una cosa... El primer que rigui rebrà una plantofada! Qui vol jugar amb mi?

Els altres es queden en silenci.

Max – Jo sí que vull jugar amb vostè, cap.

Kim – Bé... Si rius, perds...

Cadascú agafa un got d'aigua, en fa un glop i es queda amb l'aigua a la boca. Després s'agafen mútuament per la barbeta. Es queden immòbils i en silenci una bona estona, mirant-se fixament als ulls amb una cara ben seriosa. Els altres se'ls miren amb perplexitat. De mica en mica, Max comença a somriure, fins que se li escapa una riallada i escup a la cara de Kim l'aigua que tenia a la boca. Com que el riure s'encomana, els altres també esclafeixen a riure.

Kim – O sigui que tothom està contagiat...

Dom – És dels nostres, ja ha rigut com tots nosaltres...

Kim *(a Max)* – Bé, vostè ara sí que està en quarantena.

Max intenta posar-se seriós.

Max – A les seves ordres, cap.

Però Max no pot evitar continuar rient.

Kim – Li fa gràcia, això?

Max – Gens ni mica! Bé, sí, però...

Dom – Ja veu que vostè també pot fer gràcia quan vol. Bé, més aviat quan no vol...

Tots continuen rient de manera una mica histèrica. Kim sembla molt molesta, gairebé espantada, per aquestes rialles.

Kim – Els ordeno que parin de riure!

Però els altres, agafats per un atac de riure, no poden parar. Kim es tapa les orelles i surt precipitadament. De mica en mica, Dom, Pat i Max deixen de riure.

Dom – I doncs, què se sent?

Max – Riure? No ho sé... Em pensava que feia mal. En realitat, és força agradable.

Pat – Molt agradable...

Max – En tot cas, et quedes ben a gust.

Dom – I pensar que abans es podia riure en públic...

Pat – Com hem arribat fins aquí?

Dom – Tot va començar fa molt de temps, però es va anar imposant de mica en mica. Primer es va prohibir riure de certes coses. De la religió, per començar...

Max – I de les autoritats, és clar.

Dom – Després van fer del Guia Suprem un nou Déu, i qualsevol crítica va esdevenir una blasfèmia.

Max – També es va prohibir l'alcohol, perquè quan vas begut tens més tendència a riure.

Dom – L'Autoritat havia establert una llista de temes de què encara es podia riure. Amb els anys, la llista es va anar escurçant.

Max – Al capdavall, van decidir que el més senzill era prohibir riure.

Dom – I així, de mica en mica, de no poder riure de tot vam passar a no poder riure de res...

Max – Al final, no podíem ni riure de nosaltres mateixos...

Dom – Ni tan sols els pobres podien riure de les seves pròpies desgràcies.

Pat – Però com s'ho van fer perquè es respectés la prohibició?

Dom – Les autoritats van tractar el riure com una malaltia mental. A qui enxampaven rient, l'internaven immediatament.

Max – I, és clar, es va suprimir tot el que podia fer venir ganes de riure.

Dom – Prohibició dels diaris, tancament dels teatres, autocensura generalitzada...

Max – Els pallassos, els humoristes i els actors eren considerats terroristes perillosos.

Dom – El riure es tractava com abans es tractava la lepra. Hi va haver persones que van tapiar vives a casa seva perquè les havien sentit riure.

Max – També es va obligar tota la població a portar mascareta.

Dom – Amb el pretext de protegir-se d'un virus. En realitat, era perquè no es veiés ni tan sols un somriure a la cara de ningú. Aquelles mascaretes s'havien convertit en morrions.

Max – Com en certes religions, abans.

Dom – Abans que l'Autoritat es convertís en l'única religió.

Max – De mica en mica, ja no es va sentir riure ningú.

Dom – Prohibint riure, és clar, també es prohibia criticar i protestar.

Max – Es van acabar els conflictes socials, els debats polítics i, per tant, les eleccions.

Dom – Com ja passava en moltes dictadures laiques o religioses.

Max – L'Autoritat creia que havia eradicat definitivament aquell mal. Però fa poc han reaparegut alguns casos aïllats. Vostès en són dos.

Pat – Què en faran, de nosaltres? Ens mataran?

Max – Abans d'eliminar-los, com que els consideren riallers impenitents i, per tant, incurables, volien fer experiments amb vostès.

Pat – Experiments?

Max – Estudiar la reacció del públic en contacte amb vostès, observar com es propaga el mal i veure els estralls que pot fer el riure en una població sana.

Pat observa el públic.

Pat – O sigui que se suposava que els havíem de fer riure?

Dom – Només sabem quatre acudits dolents...

Pat – Haurem de tornar a aprendre a riure i a fer riure.

Pausa.

Max – Però què passarà si el Guia Suprem ens abandona?

Dom – No serà la fi del món. Més aviat un nou començament. Els formadors tornaran a ser professors. I els reformadors, polítics...

Max – I els informadors com jo? No sé fer res! Què se'n farà, de mi?

Dom – Si no sap fer res, sempre es pot fer actor.

Fosc.

Acte 4

Pat camina amunt i avall, inquieta. S'acosta al públic.

Pat – No pateixin, aviat també els deixaran sortir a vostès. Bé, això espero...

Entra Dom.

Dom – Què, alguna novetat?

Pat – Encara res. M'ha semblat sentir una mica de rebombori a fora. Però el so arriba molt esmorteït.

Dom – Els teatres sempre estan molt ben insonoritzats.

Pat – On s'ha ficat l'espia?

Dom – S'està acabant les pizzes...

Pat – Encara estem tancats aquí, aïllats del món. Fa dies que no tenim cap notícia de fora.

Dom – Quan no quedi res al congelador, ens morirem de gana. I nosaltres que ens pensàvem que ens moriríem de riure...

Pat – Creu que en sortirem vius?

Dom – I abans que ens posessin en quarantena, no estàvem ja morts...?

Pat – Té raó. L'única malaltia de debò que patim des de fa temps és el pessimisme crònic.

Dom – I el riure en seria més aviat l'antídot.

Max torna.

Max – Sento sorolls estranys a fora... Vostès no?

Dom – No...

Tots tres paren l'orella.

Pat – Ah, sí, potser... Venen de molt lluny...

Dom – Semblen... explosions, no?

Max – Explosions? En tot cas, explosions de riure.

Kim torna, amb la cara desencaixada i la roba desendreçada. Porta un senyal de prohibit riure: en un paper fixat a un marc rodó amb la vora vermella, hi ha una cara que riu com una emoticona, barrada amb una ratlla vermella.

Max – No fa gaire bona cara, cap. Què li passa?

Kim – La situació ha canviat...

Max – I no pas a millor, pel que es veu.

Kim – Depèn per a qui.

Max – L'epidèmia s'estén?

Kim – Malauradament, s'ha convertit en una pandèmia a escala planetària. Un atac de riure completament fora de control. Un atac de riure col·lectiu. Ens arriben notícies d'explosions de riure per tota la ciutat.

Max – És tan greu?

Kim – La gent esclafeix a riure a cada cantonada. La policia està completament desbordada. I encara pitjor: molts policies ja s'han mort de riure... Riuen fins a desencaixar-se la mandíbula! Riuen fins a rebentar-se les costelles! Es cargolen de riure! Es peten de riure! Riuen com bojos! Es parteixen de riure! Es rebolquen per terra de tant riure! Es pixen de riure! Ploren de riure!

Max – Ah, perquè també es pot plorar de riure?

Kim – Coneix la dita «Com més serem, més riurem»?

Max – No.

Kim – Doncs ja li puc ben assegurar que el món sencer s'ha tornat boig... i que no para de riure!

Dom – Així, la revolució ja està en marxa...

Kim – Tot el nostre sistema s'està enfonsant. Les autoritats han dimitit i el Guia Suprem ha abandonat el país.

Max – El Guia Suprem? Però on ha anat?

Kim – Ha demanat asil polític al Vaticà. Allà, almenys, no corre el risc de morir-se de riure.

Pat – I què faran amb nosaltres?

Kim – Ja no serveix de res tenir-los en quarantena. Són lliures.

Dom – Per fi... Tinc unes ganes de veure-ho! Gent rient pel carrer, al transport públic i, per què no, demà als cinemes i als teatres.

Kim – A mi no em fa gens de gràcia.

Pat – Va! Vingui a petar-se de riure amb nosaltres!

Dom – El coneix, aquest acudit? És la història d'un boig que volia prohibir que rigués el món sencer...

Max – I al final és ell qui s'ennuega de riure.

Els altres es posen a riure de valent. Kim també comença a tenir un atac de riure nerviós, que aviat es converteix en convulsions, i es desploma. Pat s'hi acosta i s'ajup al seu costat.

Pat – És morta! Així que de debò et pots morir de riure?

Max – És un fenomen que s'ha observat fa poc. Els responsables de l'Autoritat cauen fulminats quan els envolta una tronada de rialles.

Dom – Per això volien aturar l'epidèmia costés el que costés.

Pat *(a Max)* – Però vostè no s'ha mort.

Max – Segurament perquè ja havia deixat de creure en tot allò...

Dom – Ja estava vacunat, en certa manera. Com nosaltres!

Pat – Així, som lliures?

Dom – Lliures de tornar a riure de tot!

Pat – I nosaltres que ens pensàvem que érem aquí per la grip aviària o pel virus Tsingtao.

Max – Què farem, ara?

Dom – Tornarem a aprendre a riure. Tornarem a aprendre a viure.

Pat – Em fa una mica de por...

Dom – És normal. Al principi, els esclaus alliberats no saben què fer amb la seva llibertat.

Max – Podria tornar a beure?

Pat – És clar! Però potser ni tan sols li caldrà.

Max – És meravellós! Però és veritat que fa vertigen.

Dom – Sí... Som els coloms d'un mag que s'ha mort.

Max – Què vol dir això?

Dom – Hem nascut d'un truc de màgia. Però el mag que ens ha fet sortir del no-res ja no hi és. No sabem res de la il·lusió que ens ha fet néixer, i ja no sabem gaire bé què fer amb les nostres ales...

Pat – És bonic, això que diu.

Dom – És poesia.

Pat – Poesia?

Dom – Una altra de les coses que havien prohibit.

Pat – N'hi ha més, de coses així?

Dom – Moltes més! L'orgasme, per exemple. Tampoc sap què és?

Pat – Ja l'hi he dit, estic casada...

Dom – L'hi ensenyaré després, en privat... Ja ho veurà. L'orgasme és a l'amor el que el riure és a la intel·ligència, o el que l'esternut és al refredat. No cura, però alleuja a l'instant.

Kim recupera el coneixement.

Pat – Mira, sembla que al final no és morta del tot.

Max – Ella tampoc no hi devia creure gaire, a aquestes altures.

Kim – Què m'ha passat?

Pat – Ha tingut un atac de riure. No s'amoïni, ara li passarà.

Max – I el públic? Ens n'havíem oblidat.

Dom – Ara que els podem tornar a fer riure impunement...

Max – Hi tenim dret, cap?

Kim – Al capdavall, som en un teatre.

Dom – Haurem d'inventar acudits nous, doncs.

Kim – Sí, perquè encara no he entès l'acudit dels bojos que es miren al mirall...

Dom – De fet, és una història simbòlica.

Kim – Simbòlica? I ara què és, això?

Dom – L'humor és un mirall. El mirall que els actors posen davant del públic perquè pugui riure dels seus propis defectes.

Pat – I tots ens podem reconèixer en aquest mirall.

Dom – Tots. Tret dels bojos, que prefereixen trencar el mirall per no veure la ganyota que els torna.

Max – Doncs riguem!

Dom – És la nostra llibertat. I, com deia un humorista del segle passat: «La llibertat només es desgasta si no la fem servir».

Pat – Riguem plegats, però riguem de tot...

Max – Perquè si avui no podem riure de tot, demà no podrem riure de res.

Max agafa el senyal de prohibit riure i l'hi encasta al cap a Kim. Tots esclaten en una gran riallada, que es pot amplificar amb rialles enregistrades prèviament.

Fosc.

Fi

L’autor

Nascut el 1955 a Auvers-sur-Oise, Jean-Pierre Martinez va pujar per primera vegada als escenaris com a bateria de diversos grups de rock, abans de convertir-se en semiòleg publicitari. Posteriorment, va treballar com a guionista de televisió i va tornar als escenaris com a dramaturg. Ha escrit un centenar de guions per a la petita pantalla i més de cent comèdies teatrals, algunes de les quals ja s’han convertit en clàssics (*Divendres 13* o *Strip Poker*). Actualment, és un dels autors contemporanis més representats a França i als països francòfons. D’altra banda, diverses de les seves obres, traduïdes al castellà i a l’anglès, es representen regularment als Estats Units i a l’Amèrica Llatina.

Per als aficionats i els professionals que busquen un text per portar a escena, Jean-Pierre Martinez ha optat per oferir les seves obres en descàrrega gratuïta des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/
https://comediatheque.net/

Tanmateix, el pagament dels drets de representació, que constitueixen una remuneració justa pel treball de l’autor, és una obligació legal. Tant si es tracta d’una companyia amateur com professional, cal sol·licitar autorització per representar l’obra i abonar els drets corresponents a la producció.

Jean-Pierre Martinez està representat per la Societat d’Autors i Compositors Dramàtics (SACD).

Per posar-vos en contacte amb Jean-Pierre Martinez i sol·licitar autorització per representar alguna de les seves obres, utilitzeu el formulari de contacte disponible als seus llocs web.

Després d’haver iniciat la seva trajectòria com a bateria, Jean-Pierre Martinez ha tornat recentment a la música, creant cançons originals inspirades en els seus poemes i les seves obres teatrals.

Amb Jean-Pierre Martinez Music, dona continuïtat a aquest univers en forma de cançons originals: relats breus, humorístics o melancòlics, en què la cançó es converteix de vegades en una petita escena teatral.

https://jeanpierremartinezmusic.com/

Totes les obres de Jean-Pierre Martinez es poden descarregar gratuïtament des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/

https://comediatheque.net/

Aquest text està protegit per les lleis relatives als drets de propietat intel·lectual. Qualsevol infracció dels drets d'autor és punible amb una multa de fins a 300.000 euros i una pena de fins a tres anys de presó.

Avinyó – novembre de 2026

ISBN 978-2-38602-544-0

© La Comédiathèque

Obra de descàrrega gratuïta.